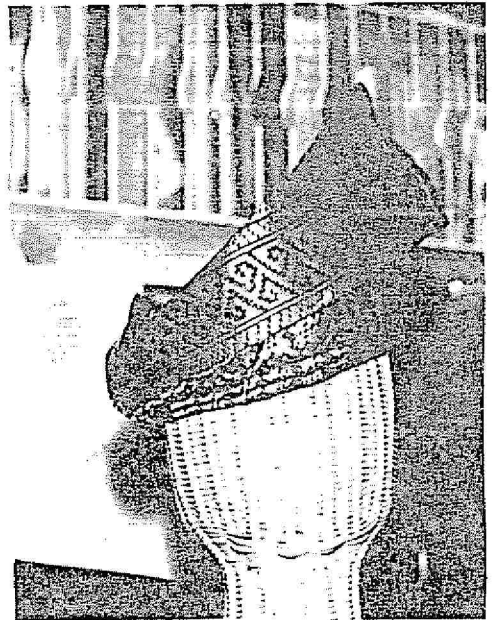

UNIVERSITI PERTANIAN MALAYSIA
JABATAN PENGAJIAN PEMBANGUNAN MANUSIA

HIASAN-HIASAN KEPALA LELAKI DAN WANITA KAUM
MINANGKABAU

PENSYARAH : PN. NAIMAH SALLEH
PN. AZIAH HASHIM
CIK ELLI KAMARIAH

UNIVERSITI PERTANIAN MALAYSIA
JABATAN PENGAJIAN PEMBANGUNAN MANUSIA

TAJUK : HIASAN KEPALA LELAKI DAN WANITA KAUM
MINANGKABAU

DISEDIAKAN OLEH : KAMSIAH KAMARUDIN 20711
MASTURA KAMARUDIN 22315
AZIZAH ABDULLAH 21249
 SHARIFAH SALMAH SYED HARUN 20582

PRAKATA

I.0 PENDAHULUAN

I.1 Pengenalan 1

2.0 SEJARAH

2.1 Sejarah Dan Asal-Usul Hiasan Kepala
Minangkabau2

3.0 JENIS-JENIS HIASAN KEPALA

3.1 Hiasan Kepala Tradisi Wanita.....5
3.2 Hiasan Kepala Kaum Lelaki.....9
3.3 Cara Melipat Tengkolok Wanita. 10
Minangkabau
3.4 Pakaian Adat Pengantin16
3.5 Gambar Hiasan Kepala
Pengantin Minangkabau19

4.0 Perkembangan Hiasan Kepala25

5.0 PENUTUP26

BIBLIOGRAFI

SENARAI GAMBARMUKASURAT

Gambar 1 :	Bangunan Teratak Perpatih	3
Gambar 2 :	Tengkolok Gonjong	4
Gambar 3 :	Bentuk Asal Kain untuk Membuat Tengkolok	II
Gambar 4 :	Hiasan-Hiasan Kepala Kaum Wanita	12
Gambar 5 :	Hiasan-Hiasan Kepala Lelaki	13 - 15
Gambar 6 :	Contoh-contoh Bunga Sunting	19
Gambar 7 :	Gambar Hiasan Kepala Bagi Pengantin	20 - 21

PRAKATA

Bismillahirrahmanirrahim.

Segala puji-pujian bagi Allah s.w.t. Tuhan seru sekalian alam,. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w, kaum kerabat serta pengikutnya.

Alhamdulillah kami telah selesai menyediakan kertas projek bertajuk 'Hiasan-hiasan Kepala Lelaki dan Wanita Kaum Minangkabau'. Kami ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada individu-individu yang terlibat didalam penyediaan kertas projek ini.

Pertamanya berbanyak-banyak terima kasih diucapkan kepada Pn. Naimah, Pn. Aziah serta Cik Elli Kamariah selaku pensyarah kursus Pakaian: Keperluan Asas dan Sekunder (PKK 35I), yang telah memberi tunjukajar, nasihat, bimbingan serta dorongan semasa penyediaan kertas kerje ini dijalankan.

Seterusnya, ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada Dr. Norhalim Hj. Ibrahim, pensyarah di Jabatan Sains Kemasyarakatan, Fakulti Pengajian Pendidikan UPM yang telah banyak membantu kami mendapatkan sumber-sumber kajian projek ini.

Tidak dilupakan juga, kami mengucapkan ribuan terima kasih kepada Hajjah Nurmah bt. Zainal, Pengurus Kedai Cahaya Murni, Seremban yang telah banyak memberikan kerjasama kepada penghasilan kertas projek ini.

Tidak ketinggalan juga, ucapan terima kasih kami tujukan kepada pihak Muzium Negeri, Negeri Sembilan, Kompleks Penerangan Pelancongan Malaysia (MATIC), Perbadanan Kemajuan Pelancongan Malaysia (TDC) serta Muzium Negara dan individu-individu yang terlibat secara tidak langsung.

Begitu juga ucapan terima kasih khas kepada ahli-ahli kumpulan yang telah bertungkus lumus menghasilkan kertas projek ini. Kami berharap agar kertas projek ini dapat memberi manfaat kepada para pembaca.

Sekian Wassalam.

2.0 SEJARAH

2.1 Sejarah Dan Asal-Usul Hiasan Kepala Minangkabau

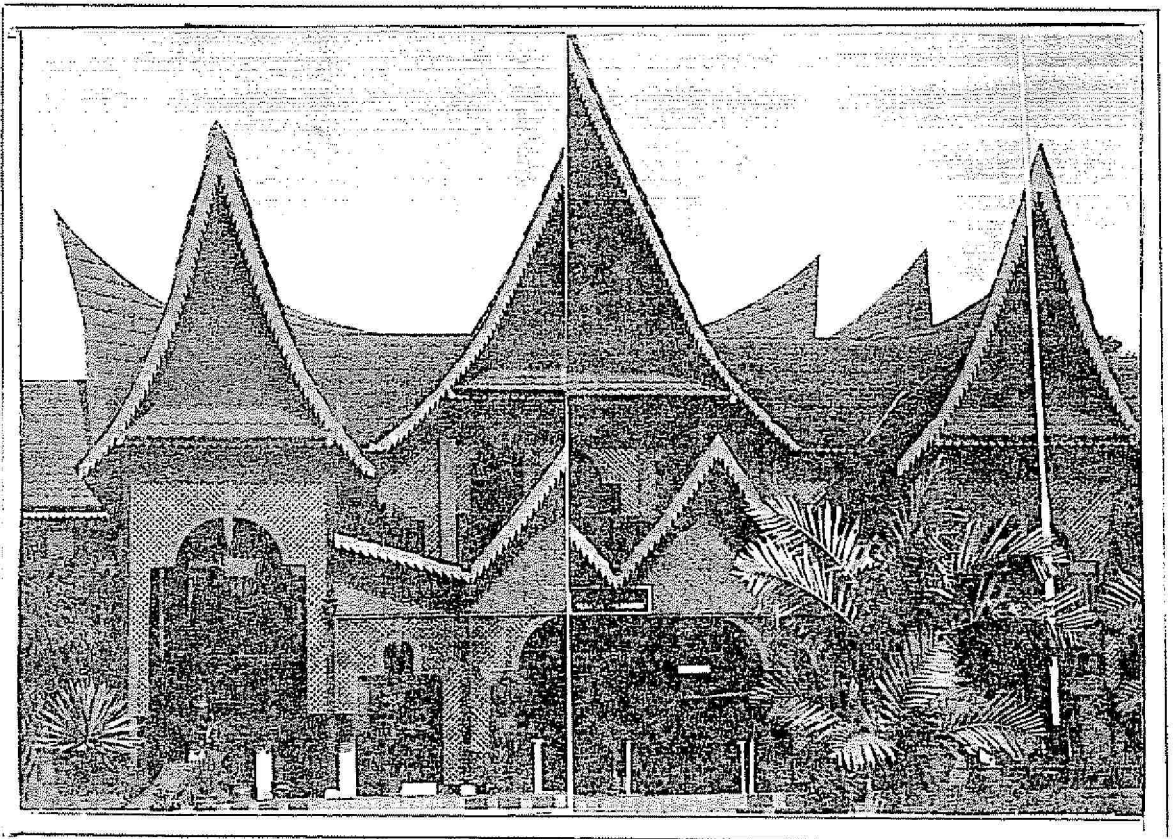
Bentuk-bentuk yang didapati pada tengkolok Minangkabau adalah berasal daripada bentuk perahu, sempena memperingati kedatangan nenek moyang orang Minangkabau yang datang ke Sumatera dengan menaiki perahu. Bagi hiasan kepala yang lain seperti seludang, saluak, destar, sunting, sanggul dan gandeak, boleh dilihat dalam pakaian-pakaian tarian seperti tarian tumbuk kalang, tarian piring, randai, rentak kuda, permaian iram dan caklempong.

Pakaian Minangkabau dipercayai diwarisi turun temurun daripada nenek moyang orang Minang yang datang dari Sumatera. Di Hegeri Sembilan, masih terdapat berbagai jenis hiasan kepala yang dipakai untuk majlis-majlis tertentu, walaupun bukan lagi menjadi pakaian harian masyarakat Minang. Salah satu upacara yang menekankan kepada pemakaian pakaian tradisional adalah upacara perkahwinan.

Secara amnya, kita dapat melihat terdapat persamaan di antara bentuk Rumah Gadang dengan tengkolok tradisi kaum Minangkabau. Cerita lama yang mengisahkan asal-usul

bentuk tengkolok adalah daripada peristiwa perkelahian di antara dua ekor kerbau. Melalui peristiwa ini, tanduk kerbau telah dijadikan sumber inspirasi kepada pemakaian tengkolok daripada selendang yang dipakai secara bersahaja oleh kaum Minangkabau. Lama kelamaan selendang tidak lagi digunakan untuk membuat tengkolok, tetapi kain seperti songket dan baldu digunakan khas untuk membuat tengkolok.

Gambar 1 :

Bangunan Teratak Perpatih yang terletak di Taman Seni Budaya, Seremban. Bentuk tengkolok diilhamkan daripada bentuk atap teratak tersebut.

Gambar 2 :-

Tengkolok Gonjong yang diperbuat daripada kain songket. Perhatikan hiasan yang diletakkan di hadapan tengkolok tersebut untuk menambahkan kecantikan.

Pandangan daripada belakang.
Tengkolok mempunyai ekor dibelakangnya.

BIBLIOGRAFI

Shafnir Abu Nain. (1980). Pakaian Adat Minangkabau. Kertas kerja Seminar Internasional mengenai Kesusasteraan, Kemasyarakatan dan Kebudayaan Minangkabau, Jilid 2

Siti Zainon Ismail. (). Pakaian Cara Melayu Negeri Sembilan Simbolisme Adat Perpatih di Wilayah Rantau Minangkabau. Jurnal Persatuan Sejarah Malaysia Cawangan Negeri Sembilan, 14, 18-33